

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Brief voortgang Samen tegen mensenhandel

Datum

18 juni 2025

Onze referentie

6445182

Bijlagen

1. Overzicht acties Actieplan
2. Rapport Significant Public inventarisaties bewustwordingscampagnes, meldpunten en kenniscentra
3. Factsheet Significant Public inventarisaties bewustwordingscampagnes, meldpunten en kenniscentra
4. Rapport CKM Proeftuin Aangiftebereidheid
5. Factsheet CKM Proeftuin Aangiftebereidheid
6. Rapport MetaStory Instituut RAAM Midden-Nederland

1. Aanleiding

- Bij het aanbieden van het versterkt Actieplan op 17 juni 2024 is aan de Tweede Kamer toegezegd dat zij twee keer per jaar worden geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van het Actieplan programma Samen tegen mensenhandel (hierna: Actieplan).
- Daarnaast heeft de Kamer verzocht voor de zomer een reactie te ontvangen op het rapport 'Van kwaad tot erger' van CKM Chat met Fier, wat wordt meegenomen in deze brief. Verder is het belangrijk de Tweede Kamer te informeren over overige relevante (internationale) ontwikkelingen.
- Tot slot zijn tijdens de plenaire behandeling van de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel op 5 juni jongstleden enkele toezeggingen gedaan en moties aangenomen die de uitvoering van het Actieplan raken.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de brief en de verzending aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In de brief wordt ingegaan op de volgende punten:

- De voortgang van de acties van het Actieplan. In de brief worden de meest relevante acties uitgelicht en in bijlage 1 staan alle acties die al zijn afgerond of die nu lopen;
- De stand van zaken van het WODC-onderzoek naar landelijke aansturing conform motie Mutluer;
- Een eerste reactie op het advies van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen over de governance in de aanpak van mensenhandel;

- Een reactie op het rapport 'Van kwaad tot erger' van CKM Chat met Fier zoals door de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid is verzocht;
- Internationale ontwikkelingen met betrekking tot de aanpak van mensenhandel; en
- Moties en toezeggingen naar aanleiding van het plenair debat over de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel van 5 juni jongstleden.

De brief wordt mede namens de staatssecretaris van Jeugd, Preventie en Sport, de staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijke Zorg, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de minister van Buitenlandse Zaken en de minister voor Asiel en Migratie verstuurd vanwege de betrokkenheid bij de uitvoering van het Actieplan.

4. Toelichting

Uitvoering Actieplan programma Samen tegen mensenhandel

- Sinds de verzending van het Actieplan op 17 juni 2024 zijn we nu een jaar bezig met de uitvoering van de acties. Er lopen momenteel veel onderzoeken en verkenningen, waar verdere acties op zullen volgen. Zo loopt een onderzoek naar de huidige opvangcapaciteit voor slachtoffers van mensenhandel en een ontwikkeltraject voor een verbeterd opvanglandschap, wat moet leiden tot verbetervoorstellen. Tijdens de plenaire behandeling van de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel op 5 juni jongstleden is hier ook aandacht voor gevraagd. Verder wordt momenteel gekeken hoe de informatiedeling en gegevensverwerking in de aanpak van mensenhandel beter kunnen worden ingericht, op een wijze die voldoet aan de AVG. Op basis hiervan zullen kennisproducten worden opgeleverd. Verder wordt verkend welke bouwstenen in de bovenregionale en regionale aanpak van mensenhandel kunnen worden opgesteld die richting geven aan een effectieve regionale samenwerking en hoe op basis hiervan professionalisering het beste kan worden vormgegeven.
- Sommige producten zijn al opgeleverd, zoals de campagne #GeenBUIT die is gelanceerd, gericht op professionals die met jongeren werken. Ook is het onderzoek met inventarisaties van de bestaande bewustwordingscampagnes, meldpunten en kenniscentra afgerond. Op basis hiervan kunnen we een start maken met het opzetten van een centraal informatiepunt over mensenhandel waarin slachtoffers, eerstelijns professionals en burgers op een laagdrempelige en toegankelijke manier worden geïnformeerd en doorverwezen worden naar het juiste loket voor vragen over aangifte, hulp en opvang.
- Sommige acties hebben vertraging opgelopen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het fieldlab mensenhandel klantenproblematiek. De voorbereidingen hiervoor zijn echter wel al gestart en het fieldlab staat gepland voor het najaar. Tijdens de plenaire behandeling van de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel is ook aandacht gevraagd voor de aanpak van klanten en is toegezegd dat in periodieke overleggen met het OM wordt besproken hoe klanten beter kunnen worden vervolgd. Voor de acties die vertraging hebben opgelopen geldt dat dit slechts met enkele maanden is en dat de benodigde stappen hiervoor al zijn ingezet. De verwachting is niet dat deze paar vertragingen afdoen aan een goede uitvoering van het programma.

Motie landelijke aansturing en coördinatie mensenhandel

- Op 21 december 2023 is door de leden Mutluer (GL/PvdA), Bikker (CU), Tseggai (GL/PvdA) en Van Nispen (SP) een motie ingediend waarin de regering wordt

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
18 juni 2025

Onze referentie
6445182

verzocht "te onderzoeken hoe een landelijke aansturing en coördinatie van mensenhandel wel kan worden bewerkstelligd en welke meerwaarde een nationaal coördinator mensenhandel daarbij kan hebben".¹

- Volgens de indieners zou het onderzoek het doel moeten hebben: het in kaart brengen van de knelpunten in de aanpak mensenhandel die nu bestaan met de gedecentraliseerde aanpak. Vervolgens kan worden bekeken of deze knelpunten met een nationale aanpak beter kunnen worden aangepakt.
- Naar aanleiding hiervan is in overleg tussen JenV (DGRR en DGPenV) en VWS (opvang slachtoffers mensenhandel) besloten om een onderzoeksaanvraag in te dienen bij het WODC. Het WODC heeft de aanvraag goedgekeurd en werkt aan de startnotitie. Naar verwachting kan het onderzoek na de zomer starten.

Directoraat-Generaal

**Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum

18 juni 2025

Onze referentie

6445182

Governance aanpak mensenhandel en de rol van de Nationaal coördinator

- Op 7 oktober 2024 heeft de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen een (ongevraagd) advies uitgebracht over het herzien en versterken van de governance van de aanpak van mensenhandel.²
- Aanleiding voor het advies is dat er volgens de Nationaal Rapporteur vanuit de praktijk herhaaldelijk en veelal dezelfde knelpunten in de aanpak van mensenhandel worden benoemd.
- De Nationaal Rapporteur adviseert één overkoepelende structuur voor samenwerking met een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Vertaald naar de Nederlandse context adviseert de Nationaal rapporteur de rol van de nationaal coördinator verder te versterken in de functie van de minister van Justitie en Veiligheid, een commissie aanpak mensenhandel in te stellen, één nationaal verwijzingsmechanisme in te richten en een heldere regionale structuur voor samenwerking op te zetten via de zorg- en veiligheidshuizen.
- Over de rol van de nationaal coördinator adviseert de Nationaal Rapporteur dat de centrale coördinatie in handen blijft van de minister van Justitie en Veiligheid en dat deze coördinerende functie versterkt wordt. De centrale coördinatie wordt door de Nationaal Rapporteur gezien als een taak voor de Rijksoverheid. Gelet op de taken en verantwoordelijkheden dient deze rol formeel te worden belegd bij de minister van Justitie en Veiligheid.
- In Nederland speelt de minister van Justitie en Veiligheid de facto reeds de coördinerende rol in de aanpak van mensenhandel, deze rol is tot dusver nergens vastgelegd. Na de zomer zal in een aparte brief aan de Kamer een toelichting opgenomen worden over de coördinerende rol van de minister van Justitie en Veiligheid en de taken en verantwoordelijkheden van andere bewindspersonen in de aanpak van mensenhandel welke al reeds in de praktijk worden toegepast.

Reactie op rapport 'Van kwaad tot erger' van CKM Chat met Fier

- Het Centrum Kinderhandel en Mensenhandel (hierna: CKM) heeft op 17 april 2025 het rapport 'Van kwaad tot erger' gepubliceerd met een aantal aanbevelingen.
- Een van de slachtoffers heeft ook over ervaringen gesproken tijdens een uitzending van EenVandaag.
- Het lid Ceder heeft 22 april jl. verzocht om door middel van een brief op het rapport te reageren. De reactie op het rapport wordt meegenomen in deze brief.
- Een aantal aanbevelingen kunnen we onder acties in het Actieplan scharen, zoals de acties over bewustwording, minderjarigen en klantenaanpak. Ook vinden

¹ Kamerstukken II, 2023-2024, 28 638, nr. 244.

² Advies Nationaal Rapporteur aan minister van Justitie en Veiligheid over versterking governance aanpak mensenhandel, 7 oktober 2024, <https://www.nationaalrapporteur.nl/publicaties/brieven/2024/10/07/advies-over-versterking-governance-mensenhandel>

sommigen aanbevelingen in de praktijk al plaats of wordt hieraan gewerkt bij een ander departement.

- Eén aanbeveling wordt niet passend geacht, namelijk de oprichting van een multidisciplinair fieldlab.

Internationale ontwikkelingen

- In de Kamerbrief van november vorig jaar is benoemd dat in de context van het Actieplan steeds zal worden gekeken hoe de nationale en internationale inzet op het gebied van het tegengaan van mensenhandel met elkaar kunnen worden verbonden. Daarom worden in deze brief ook de internationale ontwikkelingen meegenomen:
 - o Enkele analyses en conclusies uit het vijfde voortgangsverslag van de Europese Commissie inzake de bestrijding van mensenhandel worden gedeeld, zoals dat mensenhandel zich steeds meer verplaatst naar het online domein.
 - o Nederland financiert het COMPASS programma. In het kader van COMPASS is een wereldwijde datahub voor mensenhandel opgericht, waarvan de data over tienduizenden daders en slachtoffers kan worden gebruikt voor onderzoek, beleid en programmering.
 - o Nederland financiert het School anti-Trafficking Education and Advocacy Project in Nigeria. Nigeria behoorde de afgelopen jaren tot de top vijf nationaliteiten van gemelde slachtoffers van mensenhandel in Nederland. Met dit project wordt de Nigeriaanse overheid ondersteund in de aanpak van mensenhandel door middel van voorlichting op scholen.
 - o De Kamer wordt geïnformeerd over de inzet van de Escapetruck, die door de stichting Reshape Foundation gezamenlijk met de politie is ontwikkeld. De Escapetruck wordt in Nederland en Oost-Europa ingezet en vraagt aandacht voor de gevaren van mensenhandel door middel van bewustwording en preventie.
- De herziene richtlijn mensenhandel is 24 juni 2024 gepubliceerd en moet op 15 juli 2026 zijn geïmplementeerd. Het implementatiewetsvoorstel is ter advisering aanhangig bij de Raad van State. Na verwerking van het advies wordt het bij de Tweede Kamer ingediend.

Moties en toezeggingen plenair debat over de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel

- Op 5 juni jongstleden vond het plenaire debat van de Wet modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel plaats. Tijdens dit debat heeft u een aantal toezeggingen gedaan met betrekking tot het Actieplan. Daarnaast heeft de Tweede Kamer een aantal moties aangenomen met betrekking tot het Actieplan. Bij enkele moties en toezeggingen is verzocht de uitvoering hiervan mee te nemen in de voortgangsbrief mensenhandel.
- De planning is om deze brief voor de zomer te verzenden. Dit volgt uit de toezegging die aan de Kamer is gedaan om de Kamer twee keer per jaar te informeren over de stand van zaken van het Actieplan. De laatste brief is in november 2024 verzonden, dus het is belangrijk deze brief echt voor de zomer te verzenden. Het advies is om in deze brief niet inhoudelijk in te gaan op de uitvoering van de moties en toezeggingen. Dit vraagt namelijk om meer inhoudelijke uitwerking en afstemming. Daarom wordt in de brief benoemd dat u in het najaar via een brief zal terugkomen op de uitvoering van de moties en toezeggingen.
- Toezeggingen die zijn gedaan in relatie tot het Actieplan of:
 - o Meenemen in voortgangsbrief Actieplan welk aantal klanten van minderjarige slachtoffers van mensenhandel zijn vervolgd;

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
18 juni 2025

Onze referentie
6445182

- Meenemen in voortgangsbrief Actieplan om een onafhankelijke autoriteit op te richten om slachtofferschap vast te stellen in het kader van de B8/3-regeling.
- Moties:
 - Motie Boomsma/Van Nispen verzoekt de regering te zorgen voor één centrale financieringsstructuur met structurele financiering voor voldoende opvang van slachtoffers van mensenhandel, en tevens een landelijk dekkend verwijzingsmechanisme te ontwikkelen met duidelijke plaatsingscriteria en verantwoordelijkheden voor gemeenten, opvanginstellingen en ketenpartners;
 - Motie Boomsma/Tseggai/Ceder verzoekt de regering in kaart te brengen wat de oorzaken zijn van de algemene afname van meldingen ten aanzien van minderjarigen, en daarbij extra aandacht te besteden aan het verder stimuleren en verbeteren van online outreach en chatfuncties om minderjarige slachtoffers beter in beeld te krijgen en te helpen;
 - Motie Boomsma/Ceder verzoekt de regering zo snel mogelijk een coördinatiecommissie in te stellen die verantwoordelijk wordt voor een eenduidige landelijke aanpak van mensenhandel conform het governance-advies van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel;
 - Motie Ceder verzoekt de regering als aanvulling op het bestaande programma Samen tegen Mensenhandel met een meerjarig pakket aan maatregelen te komen om de effectiviteit van de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel stelselmatig te vergroten;
 - Motie Verkuijlen verzoekt de regering het tegengaan van misbruik van de B8/3-regeling te betrekken bij het actieplan Samen tegen Mensenhandel, en de Kamer hierover te informeren bij de eerstvolgende brief over het actieplan.
 - Motie Ceder c.s. verzoekt de regering een wettelijke verplichting voor aanbieders van seksadvertenties in te stellen om de leeftijd van de geadverteerde personen te verifiëren;
 - Motie Tseggai verzoekt de regering onderzoek te doen naar de aard en omvang van klanten die tegen betaling seks hebben met een minderjarige en vervolging van deze klanten te versterken.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
18 juni 2025

Onze referentie
6445182

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer